Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 206. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 25-го ВЕРЕСНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 25, 1980 No. 206. VOL. LXXXVII.

Українські науковці візьмуть участь в Міжнародному Конґресі

Ню Йорк, Н. Й. (О. Кузьмович). — В тижні від 30-го вересня до 4-го жовтня ц. р. відбудеться світового розміру Другий Міжнародний Конґрес для студій Східньої Европи і СССР, у місцевості Ґарміш-Партенкірхен, Західня Німеччина. Це вже вдруге з'їжджаються науковці з цілого світу для обговорення і розгляду проблем Східньої Европи та Совєтського Союзу після першого конґресу у 1974 році у місцевості Бенфф в Канаді.

Тим разом Конгрес підготовило Німецьке Товариство Студій Східньої Европи спільно з Міжнародним комітетом для совєтських і східньоевропейських студій і на нього зголосилося понад 1,000 учасників із 26 країн. Поміж зголошеними учасниками велику групу становлять вільні українські науковці зі ЗСА, Канади й Европи в числі 43 осіб. Найбільшу активність проявили члени Наукового Товариства ім. Шевченка, з яких 20 беруть участь у Конґресі, в тому — 12 з Америки та вісім з Канади й Европи. Між учасниками-українцями є також члени УВАН, УВУ, УНІГУ й Канадсько-українського інституту в Едмонтоні.

Завданням Конгресу є виміна досвіду і поглядів фахівців-науковців. Конґрес теж дасть форум для дискусії зацікавленим науковцям як з країн Східньої Европи і СССР, так і з країн західнього світу. Тематично Конгрес розглядатиме проблеми 20-го сторіччя. У п'яти днях Конґресу, який поділений темами на 12

(Закінгення на стор. 4)

С. Ярема одержить орден св. Григорія Великого

Ню Йорк, Н. Й. — Адвокат Степан Ярема, відомий український громадсько-політичний діяч, який був першим і досі єдиним українцем членом стейтової леґіслятури Ню Йорку з рамени Демократичної партії, був відзначений гідністю лицаря св. Григорія Великого, що її йому надав Папа Іван Павло II.

Церемонію надання цієї гідности переведе Владика Василь Лостен, єпископ української католицької епархії у Стемфорді, Конн., в неділю, 28-го вересня ц. р., в церкві св. Юра в Ню Йорку під час Служби Божої о год. 12-ій вполудень.

Адвокат Степан Ярема

Після Служби Божої в шкільній авдиторії відбудеться прийняття в честь адв. С. Яреми.

Українці візьмуть участь у параді ген. Штубена

Ню Йорк, Н. Й. /О.С./ — У суботу, 27-го вересня ц. р., тут на П'ятій авеню відбудеться 23-тя з черги парада Штубена. В цій параді, завдяки старанням Комітету Тижня Поневолених Націй в Ню Йорку, вже вдруге візьмуть участь представники поневолених націй зі своїми прапорами і написами.

Відзначення 36-ої річниці комуністичної кабали Болгарії, зорганізоване Болгарським Визвольним Гронтом, відбулося 7-го вересня в українській православній катедрі в Ню Йорку. Службу Божу і Панахиду за поляглих за волю борців відслужив о. Константин Калиновський. У цих урочистостях взяли участь й українці.

Після церковних відправ відбулася імпреза, під час якої керівник її Ніколай Стоянов прочитав привіт д-ра Олександра Соколишина від Комітету ПН в Асторії; Вілліям Рок, голова Конфедерації етнічних груп Ню Йорку, — від мадярів; від хорватів — Стів Басіч; ген. Микола Назаренко — від козаків; від естонців — д-р Едвард Руберт та полк. Ельмер Ліппінґ і Горст Уліх, голова Комітету Тижня Поневолених Націй в Ню Йорку (Східня Німеччини). Цей останній у своєму слові, між іншим, наголосив важливість участи у виборах ЗСА етнічних груп, та закликав до участи у параді ген. Штубена, німця з походження, який боровся за незалежність З'єднаних Стейтів Америки.

Очолюватиме параду українська група, що матиме великий напис „Україна". Учасники її будуть одягнуті у вишиваних блюзках та сорочках. З огляду на те, що цій параді приглядатимуться визначні американські політики, в тому — кандидат Республіканської партії на президента Роналд Реґен, Комітет Тижня Поневолених Націй в Асторії сподівається багаточисленної участи в ній української громади Ню Йорку й околиць.

Збірка на 64-ій вулиці між П'ятою і Парк авеню о 12:30 год. по полудні.

У НЮ ЙОРКУ ВІДБУДЕТЬСЯ ПОЛІТИЧНИЙ СЕМІНАР

Ню Йорк, Н.Й. — Український Демократичний Рух влаштовує в суботу, 27-го вересня, о год. 2-ій по полудні, тут, в Українському Інституті Америки, Політичний семінар з виступом чотирьох прелеґентів. В програмі семінару, яким керуватиме д-р Олег Волянський, будуть доповіді: Роман Борковський — „Боротьба чехів за волю і висновки для українців"; Михайло Воскобійник — „Російсько-українська заява з 1980 року і дальші перспективи українсько-російських стосунків"; Роман Ільницький — „Страйки польських робітників у серпні-вересні 1980 року і висновки для української політики", і Роман Легедза — „Юридичні основи боротьби за українську державність". Після доповідів відбудеться дискусія.

ПЕРША ПОВАКАЦІЙНА ІМПРЕЗА В ЛМКЛЮБІ

Ню Йорк, Н.Й. — Літературно-Мистецький Клюб повідомляє, що у п'ятницю, 26-го вересня ц.р., о год. 7:30 вечора, тут у приміщенні цього Клюбу, при 136 Друга евеню, відкривається новий сезон розповіддю Дам'яна Ліщинського про „Туніс" у 1980 році. Розповідь ілюструватимуть прозірки.

Тероризм продовжується в Італії

Рим, Італія. — В Больонії далі триває інтенсивне слідство в справі бомбового замаху на залізничу станцію цього міста, в якому загинуло 84 особи та відбуваються розшуки у руїнах станції за дальшими жертвами. Від замаху минуло майже два місяці — він став ся 2-го серпня ц. р.-й зібрані матеріяли вказують, що замаху доконала терористична організація правих екстремістів, найправдоподібніше Революційне збройне ядро. Організація ця відома з інших подібних терористичних актів.

Крім Революційного збройного ядра праві угрупування мають ще й інші бойові організації, або може, як припускає поліція, виступають і переводять акції під іншими назвами. Так роблять ліві терористичні групи, які в загальному вживають назви Червоні бригади, але відповідно до тактичних потреб, або конспіративних міркувань покористовуються різними іншими назвами.

В обидвох випадках-і лівого, і правого тероризму-проблема для влади, а в першу чергу для поліції, не є тільки в тих організаціях, що безпосередньо беруть участь у терористичних групах. Складнішою є проблема широкої підтримки для терористичних груп серед італійського суспільства. Коли б не ті різні професори, правники, інженери, лікарі тощо, що дають моральну й матеріяльну підтримку терористам, переховують їх, остерігають перед небезпекою та створюють відповідну атмосферу, то не було б широкого суспільного підґрунтя під існування терористів і терору і їх можна було б скоріше зліквідувати.

Загально відомим є явище підтримки лівим терористам з боку різних марксистських теоретиків, професорів, робітників пера. Тепер те саме виявилось у відношенні до терористів з правого крила. Італійська поліція арештувала кількох відомих професорів, психологів, філософів, літературознавців, які не лише морально оправдували терор і вбивства зовсім невинних людей, але деякі з них підозрілі, що самі брали активну участь у таких актах. В Римі арештовано Альдо Семерарі, професора психіятрії римського університету, Паольо Сіньореллі, професора філософії того ж університету, так само професора літератури, Клавдіо Мутті.

Військова хунта в Туреччині зформовує кабінет

Анкара, Туреччина — Після численних невдачних спроб врешті військовій фунті на чолі з генералом Кенаном Евреном удалося знайти кандидата на прем'єра міністрів і разом з ним сформувати кабінет міністрів. Прем'єром став адмірал Булєнт Улюсу, якого для тієї цілі звільнено з активної морської служби.

Новий кабінет складається з 26ох членів, в тому сімох спенсіонованих генералів. Віцепрем'єрами є Турґут Озаль, один з перших кандидатів на прем'єра, який одначе відмовився від того посту та Зеят Байкара. Турґут Озаль є загальним керівником усіх господарських ділянок. Крім того в уряді є 13 давніших державних високих урядників, чотири професори та по одному представникові профспілок, приватних підприємців та журналістів. Формальну номінацію прем'єра і всіх міністрів перевела Рада національної безпеки.

Уряд заповів, що буде продовжувати дотеперішню господарську політику та політику на заграничному відтинку. Для тієї цілі іменовано міністром закордонних справ дотеперішнього представника в ОН Ультера Туркмена, який прибуває до Ню Йорку на Генеральну Асамблею вже в характері міністра закордонних справ. Міністром внутрішніх справ іменовано зпенсіонованого генерала Салягаттіна Сетінера, а шефом поліції генерала Седата Селясуна, який є членом Ради національної безпеки. Він же дістав окремі уповноваження для поборювання тероризму. На загал новий уряд продовжатиме дотеперішню консервативну політику.

Іміґранти не є тягарем для платників податків

Вашінґтон. — Спеціяльні студії, проведені в порозумінні з Федеральним Урядом, виказали, що іміґранти вже від самого початку заробляють більш, як народжені в цій країні особи, і вже після десятого дня праці вплачують більше податків до федерального, стейтового і міських урядів, як користають з публічних урядів.

Студія також виказує, шо діти іміґрантів вже після короткого перебування у З'єднаних Стейтах Америки і опанування англійської мови виказують краші вислідк в науці в загальному від дітей тут народжених, а також відсотково після закінчення середньої школи цікавляться вищими студіями в коледжах й університетах.

Проф. Пол Шульц, економіст і демограф Єйльского го університету, пояснює це тим, що, мовляв, багато іміґрантів, які приїжджають до ЗСА, перейшли селекцію вже перед їхнім приїздом, а якщо йдеться про дітей, то вони (іміґранти) присвячують більше уваги вихованню й освіті дітей, як це роблять тут народжені американці. Проф. Шулц і проф. Джуліян Саймон, професор Іллінойського університету в Урбана, провели ці студії на прохання конгресової комісії для справ іміґрації і втікачів, яка допомагає обидвом палатам Конґресу при зміні іміґраційних законів.

Студія не займалася правним станом іміґрантів і не робила різниці між леґальними і нелеґальними іміґрантами, хоч студія виказує що немає великої різниці між цими двома групами, якщо йдеться про затруднення. Ці досліди,- кажуть аналітики, - доливають олії до вогню цієї контроверсійної справи, яка стала предметом дискусії на сторінках преси між прихильниками і противниками іміґраційної політики Уряду. Противники твердять, що іміґранти, мовляв, є економічним тягарем для Америки, вони перехоплюють праці, користають з федеральних, стейтових і міських фондів тощо. Проф. Саймон натомість каже щось протилежне. Він твердить, що серед іміґрантів є найменше безробітних, дуже мало користуються допомогою соціяльного уряду і безплатною медичною обслугою, яка є майже виключним привілеєм тут роджених американців.

МОСКВА ГОТУЄ АКЦІЇ ПРОТИ ПОЛЬСЬКИХ РОБІТНИКІВ

Москва. Покищо ще не відомо, якими засобами Совєтський Союз буде пробувати здушити виступи польських робітників і їхні намагання поліпшити своє нужденне життя, принаймні частково при допомозі вільних профспілок вирватися з-під постійного натиску й опіку комуністичних профспілок та добитися хоч у якій мірі права на вільну думку й вільне слово.

Але з настроїв найвищих совєтських кіл, з офіційних виступів совєтської преси ясно, що Москва здобутків польських робітників не толеруватиме. В московській газеті „Правді", яка незмінно й авторитетно відбиває погляди й пляни кремлівського керівництва, знову появилася стаття, в якій цим разом уже в дуже виразній і гострій формі зроблено закид польським робітникам, що їхні виступи є викликувані „колами ворожими соціялістичній Польщі, чинниками, які прагнуть чинити проти неї диверсії".

„Оборона соціялістичних здобутків" у країнах сателитів є в політиці Москви достатнім арґументом для збройної інтервенції.

Покищо не відомо, чи Москва на таку збройну інтервенцію зважиласяо у сучасних, для неї винятково непригожих умовах, але, як повідомляють дипломатичні кола з Москви й різні спостерігачі Совєтського Союзу і його заходів в сателітних країнах, в останніх днях помітний цілий ряд потягнень, які мають виразно алярмуючий характер. Насамперед стосується це рухів і пересунень совєтських військ, які стаціоновані недалеко польського кордону. В Східній Німеччині в поблизу західнього польського кордону перебуває понад 20 дивізій, яких бойову готовність в останніх днях піднесено до стану алярму, так само проникають інформації, що других 20 дивізій, які стаціоновані недалеко східнього польського кордону, також виявляють надзвичайне піднесення активности. А до цього цьогорічні осінні маневри совєтських і сателітних військ відбуваються в Східній Німеччині над польським кордоном.

Зібрані разом ті всі чинники викликають стурбування у світових столицях. Бо якщо навіть Москва не зважиться збройно інтервеніювати, тоді напевно вона вживатиме ті збройні сили для застрашування, для шантажу та для спроб відібрати в польських робітників те, що вони своїми останніми страйками осягнули. Великою допомогою польським робітникам була б рішуча постава вільного світу, а особливо держав НАТО, і їхня виразна заява, що вони аґресії Москви на Польщу не толеруватимуть.

БОМБАРДУЮТЬ НАФТОВІ ПОЛЯ В ІРАКУ І ІРАНІ

Багдад, Теґран. — Дальший перебіг формально непроголошеної війни між Іраком і Іраном приніс значне загострення.

Іранські літаки у великому числі — згідно з іранськими джерелами понад 150, з яких, як подають іракські офіційні комунікати аж 67 було збито — атакували принаймні тричі столицю Іраку Багдад, петрохемічний центр Базру, де загинуло чотирьох американців і стільки ж англійських громадян. З іракського боку згідно з офіційними іракськими комунікамн загинуло понад сорок осіб. Запальні бомби з іранських літаків викликали великі пожежі головно в районі Базри. Іракські літаки після великої активности першого дня в бомбленні іранських летовищ і військових баз сконцентрували свою увагу на допомогу наземним військам, на яких на іракському боці спочивав центр операцій. Іракські літаки збомбардували великий нафтовий центр в Абадані.

Іракські наземні частини в багатьох місцях переправилися через Шатт аль Араб та посунулися на декілька миль в глибину іранської території, натрапляючи на слабий спротив. Вони окружили великий нафтопромисловий центр Ірану з найбільшою в світі рафінерією в Абадані та з півночі і півдня обхопили Хуррамшар, важливий промисловий, комунікаційний і адміністраційний центр. Свою бойову активність поширили вони здовж іраксько-іранської границі аж до районів Кіркуту й Моссулю, головних нафтових центрів Іраку, та окупували по іранському боці осередки Сумар і Кваср-і-Шірін.

Іракські морські частини здобули перевагу в Шатт аль Араб, зате іранські домінують в просмику Гормуз, де є вихід до заливу Оман та в Індійський океан. Дотепер ще не має з іранського боку спроб бльокувати просмик Гормуз і таким чином намагатися припинити транспорт понад 60 відсотків арабської нафти на світові ринки.

Після проголошення невтральности в цьому конфлікті з американського боку і заклику президента Джіммі Картера до інших урядів поступити так само, совєтський уряд також проголосив невтральність. Одначе антиамериканська параноя Москви проявилася і в цьому проголошенні. „Ізвестия", офіційний орган совєтського уряду, повідомляючи про невтральність, брехливо додав „Імперіялізм, а зокрема американський імперіялізм, бажає захопити нафтові джерела і плянково збільшає напруження". Рада Безпеки ОН проголосила заклик до обидвох сторін припинити негайно акції та наладнати конфлікт в мирний спосіб.

В Америці

НА СУЧАСНІЙ ГЕНЕРАЛЬНІЙ АСАМБЛЕЇ ОН одною з контроверсійних точок програми є справа приспішення державної самостійности Намібії, колишньої Південнозахідньої Африки. Не зважаючи на різні ухвали в Об'єднаних Націях, Південна африканська республіка, яка фактично виконує протекторат над Намібією, не передає державної влади існуючим чорним партизанським і політичним угрупуванням, побоюючись, що це спричинило б створення промосковського причілку у тій стратеґічно дуже важливій країні. Намібія має значні резерви різних руд, золота тощо, а крім цього її положення дає змогу контролювати корабельний рух довкола Південної Африки та взагалі в південній частині Атлантійського океану. Генеральний секретар ОН Курт Вальдгайм запропонував, щоб ОН вислали офіційну місію до Південної Африки зі завданням устійнити з урядом тієї держави остаточний реченець проголошення самостійної Намібії. Уряд Південної Африки і його міністер закордонних справ Кельоф Бота ствердили, що насамперед треба закінчити воєнні операції в тому обширі, а тоді можливо буде створити здорові підстави для екзистенції й розвитку нової держави.

ПОСУХА В АМЕРИЦІ ЗМЕНШИЛА настільки запаси води в резервуарах у північній частині Ню Джерзі, що губернаторові Бирдові досі довелося заборонити надмірне вживання води в 15 муніципалітетах у додатку до 99 інших, де вжиток води на поливання травників, миття авт і подібного вже був заборонений раніше. У Вашінґтоні законодавці з стейту плянують розпочати акцію, щоб визнати північний Ню Джерзі „катастрофальною зоною", що дасть можливість фармерам цих околиць дістати федеральну допомогу.

ЩОБ ТЕЛЕФОННА МЕРЕЖА з міста Ню Йорку могла змістити ще півтора мільйони нових телефонічних чисел, у Ню Йорку впроваджено буде з 22-им листопада додаткову цифру перед кожним числом. Це буде „1" (один), що його треба набрати на апараті перед кожною трициферною „area code" і семициферним звичайним числом, якщо нюйоркчани хотітимуть дзвонити поза місто.

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР БАЖАЄ понад усе об'єднаного фронту всіх демократів у Америці для підтримки його кандидатури. Так на першій передвиборчій поїздці по Каліфорнії з Президентом пліч-о-пліч виступають і сенатор Едвард Кеннеді і губернатор Едмунд Дж. Бравн, мол. Обидва ці державні мужі старалися про номінацію в правиборах і обидва зреклися своїх президентських амбіцій на користь Президента.

ЕКЗЕКУТИВНИЙ ДИРЕКТОР Крайової Асоціяції для поступу кольорових людей в Америці дав до зрозуміння в середу, 22-го вересня, що ця наймогутніша організація цивільних прав переважно чорних американців буде заохочувати своїх членів і симпатиків голосувати за президента Джіммі Картера на поновний вибір в листопаді.

ВСІ ВИПУСКНИКИ СЕРЕДНІХ ШКІЛ в стейті Ню Йорк, які брали вступні університетські іспити, мають тепер право на підставі нової нюйоркської ухвали „правди в іспитах", закону, який ввійшов у силу в січні цього року, бачити свої матеріяли цих вступних іспитів і позначення на них іспитових комісій. Досі ці матеріяли були довірочні, бо лава екзамінаторів користувалася тими питаннями при потребі знову. З часу ухвали цього закону, проте, лише 4,8 відсотка іспитованих студентів зажадали поглянути на свої іспитові праці. Серед них переважно діти з досить заможних родин, амбітні, активні, ті, що вчаться по добрих школах.

У світі

ПІДГОТОВЧА КОМІСІЯ польських профспілок у Ґданьску закінчила редаґування статуту, правильників та організаційної схеми нових самостійних профспілок. У редаґуванні представники польської інтеліґенції, особливо знавці профспілкового руху, його основ і його політики в світі значно допомогли. Портові робітники Ґданська вибрали делеґацію, яка відвезла статут і інші потрібні для судової реєстрації матеріяли до Варшави, де вона зустріла труднощі з боку суду в реєстрації. Організаційний осередок нового профспілчанського руху буде в Ґданьску з огляду на велике число тут добре зорганізованих портових робітників. Конференції організаторів вільних профспілок рішили, щоб окружні й місцеві профспілкові комітети мали широкі автономні права.

СТРАЙКУЮЧІ В БЕРЛІНІ ЗАЛІЗНИЧНИКИ, які обслуговують загальноберлінські підземку й міську залізницю, що її адміністраційне керівництво знаходиться у Східньому Берліні, зняли бльокаду пасажирських поїздів й таким чином уможливили приїзд та переїзд далекобіжних поїздів. Та це не злагіднило страйкової ситуації, бо страйкуючі видвигнули вимоги політичного характеру, а серед них у першу чергу вимогу, щоб керування й адміністрація підземкою й міською залізницею були передані альянтській головній кватирі в Берліні та управі міста Берліну. Проти цього рішуче виступили східньонімецькі урядові чинники, яким тепер підлягають підземка й міська залізниця в цілому Берліні.

ПРЕМ'ЄР НОВОГО УРЯДУ В АНКАРІ, Туреччина, виголосив своє публічне експозе про напрямні політики нового уряду. Прем'єр Булент Улюсу підкреслив, що першим завданням нового уряду буде ліквідація тероризму; без цього — в однаковій мірі з правого, як і з лівого крила, не може бути нормального функціонування державного апарату, а тим більше переходу до парляментарної демократії, конституційної системи Туреччини. Назовні уряд продовжатиме дотеперішню політику.

СЕСІЯ ПІВДЕННОКОРЕЙСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ номінувала нового прем'єра Нама Дака Ву і тим вичерпала свою програму та закінчилася. Нам Дака Ву підтримував президента Чон Ту Гвана, який є його близьким співробітником. Таким чином президент Чо Ту Гван зробив ще один важливий крок у напрямі до повної консолідації державної влади і її зосередження у своїх руках. Парлямент був тимчасово завішений у травні цього року, коли Чо Ту Гван, тоді генерал південнокорейської армії, переводив початкову стадію свого перевороту, який формально закінчився, коли він перебрав пост президента. Тепер сподіваються, що парлямент розв'яжуть, щоб підготовити загальне референдум, яке буде заряджене для прийняття нової конституції. Нова конституція передбачує парлямент, складений тільки з однієї палати.

ДВАДЦЯТЬ ПЕРША Генеральна конференція Юнеско почалася у вівторок, 23-го вересня в Београді, Юґославія. Участь в ній візьмуть представники 150 країн. Крім цього передбачується велике число гостей, журналістів тощо, назагал около 4,000 учасників. Одною з найважливіших точок у праці тієї конференції буде дебата, а може навіть спроба, розв'язати проблему передавання інформацій для загального вжитку. Публікація інформацій для загального вжитку є одною з контроверсійних на форумі ЮНЕСКО. Совєтський Союз і його сателіти та відносно численні інші держави обстоюють потребу селекції і відповідного редаґування інформацій про те, що діється.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper (SECD 530-420) published daily exept Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Пріоритет єдности

У днях, 10-13 жовтня ц.р., має відбутися у Філядельфії 13-ий з черги Конгрес Українців в Америці, нашої найвищої і керівної громадсько-політичної організації, яка гуртує в собі як не всю, то величезну більшість зорганізованого українського громадянства, з усіх царин життя.

Не диво, що всі українські люди в ЗСА та й у всьому вільному світі з натугою стежать за приготуванням до цього Конгресу. Очікують його нетерпеливо, але й із журбою: з журбою, щоби цей недалекий вже Конгрес перейшов „складно і ладно", ділово, в атмосфері згоди та розуміння, що йдеться про велику справу: про єдність в громаді, якої вимагає від нас однаково потреба гідної репрезентації нашої громади перед американськими властями й американським суспільством та якої вимагає від нас Україна в її сучасному страхітливому стані.

Український Конгресовий Комітет Америки постав 40 років тому на своєму першому Конгресі у Вашінгтоні, як централя централь. Статутове завдання диктує цій нашій централі централь такі основні завдання: репрезентувати українців в Америці перед владою, допомагати українському народові в його змаганнях до волі і дбати за правопорядок у громаді.

Не всі Конгреси за минулих 40 років були найкращими й останній 12-ий теж не був найкращий, якщо ідеться про внутрішню гармонію, згідливість і єдність у праці і співпраці. Але негайно після його закінчення керівні органи УККА взялися вперто, терпеливо й наполегливо за привернення внутрішньої єдности, ладнаючи компромісово всі існуючі непорозуміння. І це вдалося блискуче: в УККА зорганізовані тепер кругло 70 центральних організацій різних типів і категорій, разом із 722-ма Відділами, чи пак місцевими клітинами. Це могутня організація і тому всі ми повинні дорожити нею та зберегти її такою, якою вона є: як централю централь з повною автономією її членських організаційних централь. Фізичними членами всіх тих організацій і установ є люди різного віку, різної статі і різних світоглядів, але всі вони — патріоти, які визнають принципи 4-го Універсалу. А що нема ще термометру на міряння глибини українського патріотизму, то й шануємо одні одних й оцінюємо не за патріотичним словами, а ділами. А що дійсність в Україні, у широкому світі і тут в Америці диктує імперативно єдність, то й найкращим свідоцтвом патріотизму є діяння по лінії єдности себто у нашому випадку по лінії збереження УККА, як централі централь з яких ні одна не пробувала б накидувати іншим свої погляди та викликувати враження, що та інша членська організація намагається змінити дотеперішній характер УККА, що повинен діяти завжди, в усіх справах, на базі взаємного порозуміння, взаємного узгіднювання і взаємної співпраці.

Громадянство стурбоване, бо від половини грудня минулого року почалися на терені УККА тертя, які захитали дотогочасну рівновагу всередині УККА та відбились голосним відгуком у широких колах суспільства. Керівні органи почали нараджуватися над справами, які, може, й не дуже вміщаються у статутові завдання УККА. А якщо й вміщаються, то вирішувано їх резолюціями, які йшли по лінії бажань тільки частини учасників і ставали з черги знову предметом непорозумінь.

Не завжди добре покликуватися на демократичне вирішення справи, що, мовляв, голосування виявило таку то більшість.

Демократія УККА вимагає вирішування усіх контроверсійних справ компромісами і тому найдалі йдучими внесками є внески компромісові, а не ті, що їх зголосив внескодавець та що їх підтримує фізична більшість присутніх на залі. У державі, у народі, у громаді відповідальний за державу чи громаду чи організацію провід має так керувати справами, щоби вони виходили на добро держави, народу, суспільства, організації. У нашому випадку йдеться про добро нашої найвищої установи, якою є Український Конґресовий Комітет Америки, як централя зорганізованого українського суспільства в Америці. Ніяке одно середовище, ніяка одна членська організація УККА не може репрезентувати всю громаду і ніяке одно середовище не всилі зберегти таку централю централь, якою є УККА. Амбіція будь-котрого середовища „опанувати" УККА відповідним вибором нових керівних органів завдяки змобілізованій кількости делеґатів 13-го Конґресу — може стати щойнавище Пирровою перемогою, бо доведе неминуче до розвалу УККА, як організації. Чия у цьому користь? Хто цього прагне? Хто бажає собі цього, щоби підупадав авторитет репрезентації української громади в Америці?

Усі ми смертні люди і всі можемо помилятися. Короткий час до 13-го Конґресу. Але за той короткий час можна ще направити помилки, які сталися — віримо — без заміру шкодити нашій найвищій організації, і може ще довести до того, щоб 13-ий Конгрес приніс скріплення, а не розбиття нашої зорганізованої громади. Не шукаймо „перемоги" будь-якого одного середовища, а шукаймо перемоги всієї громади. І такою перемогою може бути тільки єдність на базі взаємної пошани, взаємного порозуміння і взаємної співпраці — хай це буде амбіцією усіх, яким на серці добро української справи.

Ярослав Гайвас

КИТАЙ НА НОВОМУ ЕТАПІ

(2)

Такий розвиток подій розв'язав руки керівництву КНР. Воно могло перейти до запланованої на довший час мирної розбудови країни й такого її зміцнення, щоб могти за 20-25 років стати потугою, рівною іншим найбільшим потугам світу. Тим більше, що індустріяльні країни Заходу прийшли йому з великою допомогою. Агресивність озброєного до зубів Совєтського Союзу і його загроза інтересам вільного світу на різних відтинках нашої планети переконала їх у потребі дати ту підтримку Китаєві в ім'я спільного інтересу.

Та передумовою повного використання пригожої міжнародної ситуації й готової допомоги є перебудова Китаю всередині. Треба перебудувати його політичну й економічну системи, створити ділове, прагматичне, а не доктринерське керівництво та отворити можливості до якнайширшої мобілізації людських ресурсів. Останні два роки були виповнені заходами в цьому напрямі, а П'ятий Всекитайський народний конґрес, фактичний, покищо не виборний, а з призначення парлямент Китаю, що тривав 12 днів, 10-го вересня, завершив це діло.

Нова економічна політика КНР

Керівництво Китаю, яке плянувало й організувало 5-ий конґрес на чолі з Гуа Ґуофенгом і Денґ Шіяопінгом випередило конгрес своїми потягненнями, які фактично у великій мірі здетермінували його рішення. Але тим не менше ті рішення були побудовані на переконанні учасників у їхній повній правильності й доцільності.

Конгрес змінив ряд важливих напрямних у конституції, яка була ухвалена на 4-му конгресі ще за життя Мао, але вже без його участи, а тільки при співучасті Джоу, та вибрав комісію, яка має підготовити зовсім нову конституцію. Серед практичних рішень були такі тривіяльні, як знесення 45-го артикулу конституції, який ґарантував право „висловлювати свої думки й критичні завваги та вимоги великолітерними плякатами", але також такі фундаментальні закони, як розділ державної і партійної влади, звільнення індивідуальної ініціятиви, введення принципу прибутковости в підприємствах і обмеженого прибуткового податку, що стане згодом підставою нової податкової системи в КНР, визнання ринкових сил у національній господарці, як одного з позитивних його співчинників, та його впливу на формування цін та на спрямовування господарської активности.

КНР залишається комуністичною, монопартійною системою. Але ця система не буде тепер скована мертвими догмами марксизму-ленінізму, вона повністю зірвала й протиставилася російсько-совєтській системі. Китайському керівництву стало сил і відваги зірвати з мертвородженим доктринерством комунізму, й залишаючи в підставі марксизм, як теоретичну базу, штовхати життя на зовсім нові рейки. Ці нові напрямні, якщо вони принесуть успіх, не лише ділом заперечать теоретичний догматизм й доктринерську практику російського комунізму, але раніше чи пізніше причиняться до його упадку.

Коли большевицька система зміцнює повсякчасно пов'язаність партії і держави — „чим ми більше реформуємо наше господарство, тим більше підпорядковуємо його партії", висловився ще 1965 року в часі великих господарських реформ прем'єр СССР Алексєй Косиґін, а цей принцип стосується до цілого життя, а не тільки до господарки, — то китайські комуністи рішили включити якнайширші суспільні сили в суспільні й господарські процеси, залишаючи за партією контролю, плянування і нагляд.

Вони рішили шукати співдії державного пляну й ринкових сил, та таким чином пробувати творити нову соціоекономічну систему. І це також велика переломова спроба. Вправді подібну співдію тих двох протилежних елементів у великій мірі переводить Югославія, але югославський експеримент застосований до невеликої держави не може мати тих глобальних наслідків, які матиме китайський, якщо пощастить. Зиск, прибуток, матеріяльна заохота — це була анатема за життя Мао. А тепер це обов'язуюча напрямна. Без цього КНР не створив би передумов для переведення того великого пляну перебудови, який на сьогодні втиснений в рамки чотирьох модернізацій — сільського господарства, індустрії, технічно-наукової ділянки оборони.

Несподіваність деяких потягнень

Деякі ухвали 5-го конгресу й конкретні потягнення державної екзекутиви заскочили спостерігачів китайської сцени. В добі, коли світ починає в обличчі совєтської небезпеки дозброюватися, КНР значно обнизило свій оборонний бюджет. У цьому бюджетовому році зменшено видатки на оборону на два більйони доляри до суми 13,1 більйона долярів. Для порівняння: в ЗСА понад 150 більйонів! Є це неначе на глум совєтським дивізіям, що стоять на північному кордоні Китаю готові до наступу. В тому рішенні є не лише залізна послідовність — „гроші потрібні в першу чергу на господарську розбудову", — але й своєрідне легковаження існуючої російської небезпеки й зухвала ризиковність.

Приступаючи до господарської розбудови, лідери КНР рішили занадто не користати з призначених їм міжнародними банковими концернами кредитів. „Та Кунг Пао" — китайський щоденник Гонк Конгу, який часто є рупором КНР, приніс офіційну інформацію, що КНР зрікається з великої частини тих кредитів, бо вони задорогі, а шукатиме інвестиційних ресурсів у внутрішній капіталізації — около 35 відсотків заробітків у Китаї йде на ощадності й творить інвестиційні засоби.

(Продовження буде)

Т. Т.

НЕБЕЗПЕЧНИЙ КОНФЛІКТ

Вже від довшого часу в районі Перської затоки клубилися хмари, які не віщували нічого доброго. Спроби переворотів у малих арабських державках, вбивства державних лідерів, за кулісами яких зчаста видні були тіні лідерів інших арабських країн, насичування різних пунктів того обширу совєтською зброєю, духові ферменти й соціяльні конфлікти, породжувані внутрішніми причинами й зовнішніми поштовхами, виразно загострювали кризу, яка тепер вибухла на іренсько-іракському кордоні.

Готовість

Безпосередньою причиною воєнного конфлікту між Іраком і Іраном є готовість Іраку до такого конфлікту й цілковита неприготованість до нього Ірану. Такий стан — готовість однієї сторони й неготовість другої — майже завжди є останнім поштовхом для готового до виступу в надії швидкої й легкої перемоги.

Не було ніякою таємницею, що Ірак готувався до гри за „велику ставку", тобто за домінацію над тим простором уже від довшого часу. Майже на очах росла сила іракської армії, і то під кутом її чисельного стану, як і під кутом модерного озброєння й вишколу. В останній війні проти Ізраїля, в якій взяли участь іракські збройні частини, вони не theписалися занадто добре. Але з того часу минули роки, й совєтські інструктори працювали сумлінно над іракськими рекрутами, а у штабах намагалися підносити й усучаснювати кваліфікації командного складу.

Сьогодні Ірак посідає готову до виступу 200-тисячну армію, яка має чотири панцерні дивізії й чотири механізовані. Летунство Іраку має около 300 модерних совєтських бойових літаків і бомбардувальників. У тому числі близько 100 модерніших МІҐ-23, які мають бути скріплені наймодернішими МІҐ-25 і МІҐ-27. Характеристично, що ці два останні типи літаків не завжди є до диспозиції европейським сателітським арміям, але не без причини Москва доставляє їх Іракові. На летовищах Середущої Азії іракські пілоти відбувають вже під деякого часу тренінґ на тих наймодерніших літаках. Армія Іраку розпоряджає ракетами літак-до-літака і ракетами для обстрілу літаків із суходолу. Число танків у цій армії зросло останнім часом і напевно їх є більше тисячі. Морські сили складаються здебільшого з менших, але швидких і важко озброєних одиниць. Але великою невідомою є якість їхнього командного складу.

Від часу заключення пакту приязні й співпраці між Іраком і Совєтським Союзом, совєтські спеціялісти вишколюють іракських лінійних командирів у СССР і в самому Іраку. Отже іракські збройні сили і під оглядом матеріяльного та технічного вивінування й вишколу й організації пристосовані до совєтських взірців, а це значить до швидких, рішучих ударів з повним використанням технічної переваги і включенням усіх людських ресурсів. Як совєтська армія, так і вишколена нею іракська армія не повина щадити людини, а навпаки — до максиму використовувати її бойову силу.

Ржавіє зброя

В Ірані все є майже навпаки. Модерні літаки, закуплені ще шахом, стоять на летовищах, не вживані, часто з повитяганими частинами, без піклування й обслуги. Танки, яких шах закупив тисячі, спокійно ржавіють у різних депо й тільки незначна частина з них є в ужитку, або надається до вжитку. Морські частини Ірану є великою невідомою. Можливо, вони в найкращому стані в порівнянні з іншими родами зброї, бо морських частин найменше торкнулася чистка аятолли і його співробітників. Але і про морські сили Ірану загально говорить, що тільки незначна частина з них готова до акції. Іранську армію, яка була за шаха найсильнішою в тому обширі, аятолли пробували заступити ісламськими революційни-

(Закінчення на стор. 3)

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Іван Майстренко. Історія Комуністичної Партії України. Сучасність, 1979, ст. 259. Обкладинка Ореста Слупчинського.

Автор пише на початку цієї історії, що „історія Комуністичної партії України це також історія України після завоювання її Радянською Росією. Без історії КПУ важко пізнати історію Радянської України".

Автор пригадує, що з цієї праці вже було дещо друковане в „Сучасності". Свою історію КПУ автор розглядає „теж як допоміжний матеріял і як схему ґрунтовної історії КПУ і УРСР, яка так потрібна українцям на рідних землях і в діяспорі і яку покликані написати українські історики на чужині", бо в Україні не можна цього зробити.

Книжка має сім розділів і додаток „Ленін і національне питання". Немає місця подавати ширше, як автор подав історію того, як українці дали себе обдурити москалям — ніби комуністам, і як пізніше їх ці „комуністи" нищили, про що говориться вже в четвертому розділі, що називається „Поворот большевизму до російського великодержавія" (ст. 119-156). Цей розділ кінчається так:

„Голод 1933 року вплинув і на самого Постишева. Він почав розуміти, що йому судилося стати найбільшим в історії людства злочинцем. Сталін запхнув Постишева у лікарню, а потім непомітно ліквідував". Та тепер там шанують того ката України і 30 грудня 1977 року „у Харкові відкрито пам'ятник П. Постишеву". Це значить, „що брежнєвський ЦК КПРС дякує Постишеву за винищення голодом мільйонів українців і за розгром українського відродження".

Українські комуністи дали себе обдурити російським комуністам із Леніном на чолі, і тепер терпить ціла Україна від російських шовіністів, що себе називають комуністами.

І. Майстренко пише, про це наприкінці своєї праці:

„Але Ленін і не хотів розчленовувати РКП(б). Він до „кінця життя не позбувся своєї теорії великих державних об'єднань, як єдиного шляху до соціялізму". А вже як централізована російська партія мала очолити неросійські народи, то всім ясно було, що не було місця на самостійну Україну. Застрелився був Хвильовий та інші українські провідні комуністи, та це не врятувало України, а Москва тільки сміялася, що українці себе стріляють, бо не хотіли стріляти московських окупантів, які „визволяли" Україну від української влади.

Книжку І. Майстренка мали б прочитати всі українці, щоб побачити, як наш найбільший ворог Москва під покришкою комунізму завойовувала Україну та тепер її русифікує, як це колись робив російський цар.

Книжку можна набути, звертаючись на адресу:
Nina Ilnytzkyj,
254 West 31th Street,
15 Floor, New York,
N.Y. 10001

Іван Струк. Історія України в образках. Третє видання. Філядельфія, 1979, ст. 47.

Перед нами Історія України, чи радше „Історія в підписах до кольорових образків", яких є 90. Батьки повинні купити ці образки й підписи своїм дітям, які легко навчаться історії України, Батьківщини своїх батьків. Це легке навчання, бо діти оглядають образки з підписами, немов кіно, підписи подані українською й англійською мовами.

Автор, Іван Струк, може похвалитися вже аж 27 прихильними оцінками своєї методи спеціялістів від навчання мови. Автор повчає, як користуватися його методою з образками, пригадуючи китайського філософа, який сказав, що „один образ має багато більшу вартість, ніж тисяча слів".

Книжку можна купити, написавши на адресу:
Ivan Struk,
1410 W. Lindley Ave.,
Philadelphia, Pa. 19141

Український Термінологічний Центр в Америці. Ч. 2. Березень 1979. Ню Йорк, 1979, ст. 40.

На перших сторінках пишуть про смерть голови УТЦ Вячеслава Давиденка, який помер 27-го квітня 1978 року в Брукліні. Там передрукована стаття В. Давиденка про „Український Термінологічний Центр" зі „Свободи" 26.1. 1966.

На дальший зміст цього числа складаються статті: Василя Лева „Термінологічні проблеми в виданнях Наукового Товариства ім. Шевченка"; Анатоля Вовка „Проблеми термінологічної праці на чужині"; Михайла Пежанського „Термінологічні праці на еміґрації".

В цьому числі надруковані ще інші праці цих трьох авторів: В. Лева, А. Вовка й М. Пежанського. На 33-ій ст. читаємо інформацію:

„В архіві УТЦентру, що міститься в приміщенні НТШ в Ню Йорку, зберігаються рукописи виготовлених термінологічних праць, картотеки й виписи термінів з різних ділянок знання та бібліографічні картотеки. Архівом завідує інж. М. Пежанський".

Упорядкували цей „Бюлетень" проф. Тиміш Білостоцький та інж. Михайло Пежанський. Офсетний друк: Т. Білостоцький. Наклад: 150 примірників.

Юліян Мовчан

АВТОБУСОМ ПО ЕСПАНІЇ, ПОРТУҐАЛІЇ ТА МАРОККО

(1)

Чи ви любите летіти літаком?

Бо я — ні. Мені здається, що переліт літаком — це те саме, що перехід через глибочезне провалля на линві або на шнурку. Звичайно, перейти можна але можна і впасти. Ну, а що означає впасти зі шнурка в провалля — кожен знає.

Зовсім інша справа — авто! Стануло авто, то стануло! Від того нічого вам не буде. Але, якщо стане літак в повітрі?...

Та, на мою думку, майже ідеальним засобом транспортації є автобус. Зокрема, коли опиняється в чужих країнах і хочете щось побачити. Бож у той час, коли їдучи за керівницею авта, ви мусите напружено розглядатися аби на когось не наїхати чи, скорше, аби на вас хтось не наїхав, в автобусі, навпаки, ви, як „пан" сидите собі і всю увагу засереджуєте на те аби своїм зором зловити якнайбільше того, що попадається на шляху, чи навіть під впливом колихання машини спокійно задрімати... Решта вас нічого не обходить.

Від Ню Йорку до Мадриду

Але від Ню Йорку до Мадриду ні автом ні автобусом не поїдете. Для цього існує (в нашому випадку) джет „ДС-10" (точна копія того, що минулого року впав в околиці Чікаго і таким чином тоді згинули 277 людей). На цей раз все обійшлося добре й щасливо — „шнурок" чи „линва" не обірвалася, і ми всі щасливо „перейшли" по ній через „прірву" Атлантійського океану від Ню Йорку до Мадриду.

Нарешті, ми в автобусі, який має нас повозити по двох континентах — Европі та Африці. Було в нашій групі 44 особи-люди різного віку, рас, статі, професій та національного походження — в тому числі 3 українці. Подібно, як це завжди раніше можна було спостерігати під час моїх „мандрівок по світі", так само і цього разу щонайменше половина учасників нашої групи належала до жидів. Не розумію — чому, згідно з моїми спостереженнями, так мало українців подорожує? Хіба світ кінчається лише на Фльориді, Вайлдвуді та Римі?

Мадрид, який міститься на висоті 2,120 футів над поземом моря, вважається столицею найвище положеного в Европі (Москва напевно з цим не погодиться). Ось чому, тут, навіть у найгарячіші дні літа, ніколи не відчувається спеки.

Наблизившись до готелю Аґомар, бачимо таку картину: по обох боках будинку в повному бойовому поготівлі стоїть кілька солдатів. Тримаючи в руках ґвинтівки, вони нібито ось-ось вичікують якогось ворожого нападу.

Але якого? Звідки?

Незабаром усе вияснилося. Озброєні солдати, — як нам сказали, — це була забезпека перед можливими терористичними актами баських сепаратистів, які (акти) останнім часом значно посилилися. (Хоч пізніше під час випадкової зустрічі з одним з таких сепатативтів, він нас запевнив, що тероризм тут скерований виключно проти урядових установ, а не проти цивільних об'єктів).

Прибуваємо до відомого в цілій Еспанії „Пляжа Майор" — великого квадратової форми майдану, який міститься в самому „серці" столиці. Це тут, в часи середньовіччя, відбувалися різні важливі державні та релігійні церемонії — в тому числі ганебне „автодафе" — спалювання на кострі єретиків в часи безславної інквізиції. Звичайно, тепер тут вже ніхто і нікого не спалює. Теперішня „Пляжа Майор" — це щось подібне до нюйоркського Таймс Скверу. Це місце, де мешканці Мадриду у вільні від праці години або свята залюбки виходять „пошпацерувати" — часто з цілими родинами. Тут же, по боках, для їхньої потреби, містяться крамниці з найрізноманітнішим крамом та під відкритим небом — столики, де можна сісти поласувавши смачним мадридським морозивом і в не меншій мірі смачним тортом (такі торти в нас випікають

пані Ірена Кашубинська та Олена Дуб у Клівленді. А може й ще хтось?)

Відгомін минулого

Будучи в Мадриді і не бачити королівського палацу? Їдемо й туди! Зрештою, якщо президент Джіммі Картер яких десять днів перед тим (26-го червня) був у тому палаці, то чому нам туди не завітати?

Заходимо до цієї величезної і маєстатичної споруди. В приймальній залі — довжелезний стіл, на якому на білосніжних настільниках проймають свіжістю квіти. Це тут еспанський король Дон Хуан Карльос приймав державним обідом Президента ЗСА.

Проїхавши ще далі, оглянули знаменитий майдан Пуерта де Соль („хто не був на Пуерта де Соль — той не був у Мадриді" — кажуть еспанці), опиняємось біля манастиря Ескоріял. Про величину цієї білоґранітної споруди говорять такі числа: манастир має 1,200 дверей та 2,600 вікон, 1,500 робітників будували його на протязі 21 року. Він був побудований з наказу короля Пилипа II у вшануванні перемоги над французами 1557 року. Королеві так сподобався манастир, що він вирішив поселитися у ньому. Тут, у передній частині каплиці, недалеко іконостасу, бачимо досить скромне дерев'яне ліжко. Це — ліжко короля. Тому, що в останні роки свого життя король так страждав від подагри, що пошкодженими від ґанґрени ногами він вже не міг ходити, ліжко було в той спосіб прибудоване, що не встаючи з нього, він міг слухати і дивитися, як у цій величезній каплиці відправляли Службу Божу.

Автобус тягне нас далі! Здалека на високій скелі видніється колосальний камінний хрест. Що це за хрест? Хто і для чого його було тут споруджено?

(Продовження буде)

ПОЧАЛАСЬ ОСІННЯ КАМПАНІЯ УНСОЮЗУ! МЕТА: 2,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ. ВСТУПАЙТЕ В РЯДИ НАЙБІЛЬШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ!

Успішний семінар дириґентів хорового співу

У днях від 15-го до 29-го серпня ц. р. в Едмонтоні, Канада, відбувся успішний семінар дириґентів хорового співу, який організувало Українське Музичне Товариство Альберти, що існує в Едмонтоні з 1971 року. В сучасну пору головою цього Т-ва є заслужений дириґент і композитор проф. Сергій Яременко. Головною організаторкою і, як кажуть, душею семінару, була Марія Дитиняк, дириґентка мішаного хору "Дніпро" в Едмонтоні. Викладачами семінару були: д-р Павло Маценко з Вінніпегу, який викладав історію церковної музики; проф. Сергій Яременко з Едмонтону викладав українську хорову літературу та українську хорову музику; а головним викладачем семінару був Володимир Колесник з Торонто, колишній дириґент і мистецький керівник Київського Державного Театру Опери та Балету. На семінарі він навчав майстерність хорового співу, техніку дириґування, як галузь виконавчого мистецтва та індивідуальне заняття по дириґуванні і т. д.

Семінар відбувся у приміщенні Інституту св. Івана в Едмонтоні. Курсантів була 31 особа, а в тому числі з Едмонтону — 15, із різних провінцій Канади — 12, і з ЗСА — 4. Вік курсантів — від 16 років і старші, аж до 60 років, але в основному переважала молодь. Три особи від'їхали до закінчення семінару, а тому в іспитовому концерті брали участь 28 осіб. Серед курсантів були особи, що є вже дириґентами в своїх місцевостях, а значна більшість — це співаки хорів у своїх місцевостях.

Навчання відбувалося в Інституті св. Івана від 9-ої год. ранку до 10-ої год. вечора. Харчування курсантів в основному відбувалось також у приміщеннях Інституту. Ті, що були з-поза Едмонтону, мешкали в Інституті св. Івана. Одним словом, для курсантів були створені сприятливі умовини для навчання. Ректором інституту є Василь Єлиняк. Він і дружина Єлисавета опікувалися учасниками семінару й на закінчення вони обоє дістали відповідне признання й подяку від курсантів і викладачів.

У п'ятницю, 29-го серпня, о 8-ій год. вечора в залі УНО з нагоди закінчення навчання відбувся Вечір дириґентів, так було написано в програмці, а фактично це був святочний концерт всіх тих, що навчались у семінарі.

Вступним словом вечір відкрила Марія Дитиняк, головна організаторка семінару. Вона привітала семінаристів із успішним закінченням семінару, на якому курсанти дістали фундаментальне знання із дириґування хорового співу, й пояснила, що це не є концерт, а іспити курсантів. Вона покликала на сцену до президії: проф. С. Яременка, д-ра П. Маценка й В. Колесника — тих, які були викладачами семінару.

Першим до слова був покликаний проф. С. Яременко, який підкреслив красу української народної пісні, яку потрібно завжди й скрізь зберігати. Заохочувати нашу молодь до українського співу. Завжди треба пам'ятати, що пісня сприяє навчанню української мови. Подібні курси, як ці — дириґентського хору — мають велике значення зокрема для нашої української молоді й якби в майбутньому організувалися подібні курси, то, в першу чергу, нашій молоді потрібно брати участь у них. Він подякував викладачам і всім курсантам за участь у семінарі.

В. Колесник у своєму слові тепло подякував своїм колеґам викладачам, особливо д-рові П. Маценкові, що він приїхав з Вінніпегу і своїми знаннями української музики поділився з курсантами, а головно допоміг у переведенні семінару. Він сердечно привітав усіх курсантів із закінченням семінару й побажав їм успіху в майбутньому. Відзначив заслуги у організації й переведенні семінару проф. С. Яременка й М. Дитиняк і взагалі всіх тих, які спричинилися до успішного переведення й відбуття семінару. При кінці свого слова закликав учасників семінару і всіх присутніх зберігати й плекати хорову культуру, як велику культуру українського народу. "Вивчайте і продовжуйте найкращі традиції нашої музики, нашої пісні. Піднести хорове мистецтво — це значить піднести культуру українського народу," — закінчив своє слово В. Колесник під гучні оплески присутніх

До речі, як проф. С. Яременко, так і В. Колесник у своїх виступах тепло підкреслили заслуги М. Дитиняк в організації й переведенні семінару дириґентів хорового співу.

Від курсантів за організацію курсів і за навчання сердечно дякувала викладачам курсантка Надія Скоп з Сан Дієґо, ЗСА. Вона підкреслила, що у цьому семінарі курсанти тяжко працювали, але й багато навчилися, що в основному завдячуємо нашим високофаховим викладачам. Своє змістовне слово вона відчитала; воно було написано добірною українською мовою, і винагороджене гучними довготривалими оплесками.

Після цих коротких промов, відбулася роздача свідоцтв курсантам, які вручав В. Колесник, вітаючи кожного курсанта чи курсантку, під гучні оплески присутніх у залі. Одержуючи свідоцтво, кожний курсант чи курсантка особисто й урочисто — стиском руки й поцілунком — сердечно дякували кожному викладачеві й організаторці семінару М. Дитиняк.

У другій частині цього вечора хор, який складався із слухачів і слухачок семінару й окремих співаків едмонтонських хорів виконав такі пісні: "Святий Боже" муз. А. Веделя; "Пливе човен, води повен" обр. М. Лисенка; "Мала мати одну дочку" муз. М. Леонтовича; "Коза" муз. М. Леонтовича; "Благослови, душе моя" муз. К. Стеценка; на слова Шевченка: "Кантата" муз. К. Стеценка; "Журавель" оброб. С. Кошиця; "Колискова" муз. Б. Лятошинського; "Херувимська" (пісня І) муз. П. Козицького; "Калинонька" муз. П. Гайдамаки. Кожну з цих пісень продириґував курсант чи курсантка, акомпаньювала досвідчена піяністка Яна Тубішляк. Під час семінару на курсах акомпаньювала Христина Чепіга, а в хорі брали участь: Марія Яременко, Леся Шарабун, Нестор Петрів, Роман Петрів і Маркіян Лазурко.

На іспитовому концерті виконання кожної пісні було на високому мистецькому рівні. Хоч деякі пісні для виконання були тяжкі, але "нові" дириґенти справились прекрасно, й виконання кожної пісні вкривалось гучними оплесками. Маестро В. Колесник сидів у залі й пильно спостерігав кожний рух дириґента чи дириґентки та наслідки своєї праці й праці своїх колеґ викладачів. До речі, це вже 5-й семінар на канадсько-американському терені, а в Едмонтоні — другий.

Дехто з музичних фахівців по концерті просто дивувався, що за такий короткий час курсанти так багато опанували з дириґентури. А все це сталось тому, що курсанти були гарною і показною групою молодих і старших. А найголовніше, що були фахові викладачі, особливо В. Колесник, який має велике знання в хоровому співі й вміє все це передати слухачам його лекцій — зацікавити їх. Про це навіть окремі курсанти висловлювались, особливо ті, що навчались на музичних факультетах окремих університетів. Всі курсанти за час свого навчання були ентузіястично настроєні та висловлювались за тим, щоб і наступного року відбувся подібний семінар.

По закінченні іспитового концерту відбулось спільне фотографування учасників семінару з їх викладачами та окремими особами. А після закінчення всього організатори семінару всіх курсантів і гостей гостили кавою з "додатками". Настрій у всіх був надзвичайно бадьорий від успіху цього семінару.

На протязі трьох днів 30-31-го серпня і 1-го вересня в тому ж Інституті св. Івана відбувся курс навчання для дириґентів й учителів, які вчать в українських школах співу, або провадять дитячі чи молодечі хори. На цих курсах викладав В. Колесник. Курсанти, що відвідували цей курс, також були задоволені й висловлювали загальне бажання, щоб такий курс було організовано під час перерви шкільного року, чи в якийсь другий відповідний час на довгий термін.

Надзвичайно прекрасний розголос розійшовся про відбутий семінар дириґентів хорового співу. Думаємо, що цей розголос досягне найдальших околиць Канади і Америки. Часто можна чути різні нарікання на молодь, що вона не хоче навчатися української мови, українського співу, музики чи ще чогось. На справжньому, тут вина не молоді, а старших, які часто підбирають невідповідних учителів, з недостаточним знанням предмету, і цим дуже часто знеохочують нашу прекрасну українську молодь.

К. Т-чко

СТРАЙК ЗАЛІЗНИЧНИКІВ зі Західнього Берліну, які працюють в берлінській підземці та на міській залізниці, що підлягають адміністрації у Східньому Берліні, загострився. З огляду на те, що управа тих залізниць, яка є в Східньому Берліні і підлягає комуністичній владі Східньої Німеччини, відкинула всі вимоги страйкуючих та ще й почала організовувати страйкбрехерів, страйкуючі залізничники загрозили повним заблькуванням залізничних доріг. Якщо б до цього дійшло, то будуть спинені, крім німецького залізнодорожнього транспорту, ще й численні міжнародні поїзди, що проходять тією дорогою. Страйк цей рівнож загрожує напруженням відносин між урядами обидвох Німеччин. Цього за всяку ціну хоче уникнути уряд Західньої Німеччини, де незабаром відбудуться парляментарні вибори. Ситуацію дуже ускладнює факт, що східньонімецький уряд підтримує страйкбрехерів, які почали чинити заколоти на залізничних станціях Західнього Берліну. Поліція Західнього Берліну при підтримці уряду в Бонні ліквідує ці заколоти. Канцлер Західньої Німеччини відлетів до Західнього Берліну з метою відбути наради зі західньоберлінськими адміністраційними чинниками та шукати засобів для полагоди цілої справи.

СОМАЛІЙСЬКИЙ УРЯД В МОҐАДІШУ повідомив, що військові відділи Етіопії знову заатакували два сомалійські пограничні міста. Атака була на більшу скалю й підтримана летунською ескадрилею, зложеною з п'ятьох МІГ-23. Наслідком цієї атаки згинуло більше число цивілів з-поміж населення Сомалії. Сомалійські частини відбили атаку.

Небезпечний...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

ми гвардистами, які дотепер виявилися в бойових зударах безвартісними..

Політично Ірак має підтримку цілого ряду арабських країн. Деякі інформації кажуть, що навіть уже в часі вибуху конфлікту іракські літаки послуговувалися йорданськими летовищами, а крім цього Москва по всякій правдоподібності буде Ірак рішуче підтримувати. Поїздка Тафіза Азіза, члена Ради революційного керівництва Іраку і найближчого співробітника президента Іраку Саддама Гуссейна, до Москви говорить дуже багато. Вона не відбулася б без згоди Москви і без її участи в акціях, які саме в часі поїздки Азіза почалися. Іран цілковито ізольований назовні, а внутрі — в повному розкладі. Немає ні міцної центральної влади, ні військового командування, ні поривающої візії, за яку людина могла б змагатися до останнього, ні лідера. Аятолла Хомейні, який велить цілувати собі руку, ніяким політичним, національним, а тим більше революційним лідером не є.

Отже шанси, очевидно, нерівні. Але головна небезпека не в тому. Головною небезпекою є Москва, яка може старатися використати посталу ситуацію для себе. А, можливо, Москва і була головною пружиною в підготові кризової ситуації. Готові ж совєтські дивізії саме в такій ситуації Москва може захотіти використати, якщо не для акції, то для тиску й шантажу.

З нагоди 15-ої РІЧНИЦІ ПОСВЯЧЕННЯ ЦЕРКВИ-ПАМ'ЯТНИКА

що її збудували побожні українські люди поза межами Батьківщини на молитовний спомин мучеників і страдників українських, жертв Великого Голоду та всіх, що життя своє віддали за Віру Христову, Св. Українську Церкву Православну та волю і державність України,

в неділю, **12-го жовтня 1980 року**

буде відправлена

СОБОРНА АРХИЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА

яку очолять Блаженніший Митрополит МСТИСЛАВ і ВПреосвященний Архиєпископ МАРКО.

Після Святої Літургії, перед Церквою, буде відправлена СОБОРНА ПАНАХИДА за душі фундаторів і будівничих Церкви-Пам'ятника та спочилих на її цвинтарі.

•

Повідомляючи про цю визначну у нашому житті подію, звертаємось водночас до широкої української громади та наших громадських організацій з проханням: — вшанувати своєю присутністю цю церковно-національну урочистість та святковий з цієї нагоди БЕНКЕТ, який відбудеться у сусідньому *готелі „МАРРІОТТ". Початок Служби Божої о год.* 9:30 ранку, бенкету о год. 1:30 по полудні. Квитки на бенкет (17.50 від особи) можна придбати в парафіях або канцелярії Консисторії у пані А. Грибович, теп. 201-356-0090.

НАСТОЯТЕЛЬ І ПРИЧЕТ та СЕСТРИЦТВО І БРАТСТВО ЦЕРКВИ-ПАМ'ЯТНИКА У БАВНД БРУКУ, Н. Дж. США

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

Вшановуючи світлу пам'ять померлих дорогих осіб, на українські студії в Гарвардському університеті пожертвували:

Українська Учительська Громада в Чікаго, Ілл. — 500 дол., в пам'ять незабутніх бл. п. учителів українознавчої школи: ОЛЕКСАНДРА БАБІЯ, ІВАНА БОЙКЕВИЧА, ІЛЛІ ВИТАНОВИЧА, ВАСИЛЯ ДАНИЛИШИНА, СТЕФАНІЇ ДАНИЛИШИН, ДМИТРА ДАХНІВСЬКОГО, ІРИНИ ДУРБАК, ВОЛОДИМИРА ЗАХАРІЯСЕВИЧА, ЮЛІЯНА КАМЕНЕЦЬКОГО, ЛЮДМИЛИ КОДЕЛЬСЬКОЇ, ОСИПА ЛЕВИЦЬКОГО, ПАВЛИНИ ПАВЛЮК, РОМАНА САЄВИЧА, МАРКІЯНА ТЕРЛЕЦЬКОГО, МАРІЇ ХРЕПТОВСЬКОЇ, ВАСИЛЯ ЧЕРЕДАРЧУКА, АНТОНА ШИМКОВИЧА, ДМИТРА ШУМЕЯ, МАРІЇ ЯРИМОВИЧ І ВАСИЛЯ ДЗУЛЯ.

Марія Сем'янчук — 400 дол., в пам'ять мужа бл. п. інж. ІЛЛІ СЕМ'ЯНЧУКА.

Галина і Олекса Шлафер — 250 дол., Тетяна Бутович — 20 дол., в пам'ять бл. п. АННИ ЧАЙКОВСЬКОЇ.

Внуки бл. п. ВОЛОДИМИРА ДОРОФЕЯ — 200 дол., в Його Світлу Пам'ять.

Мґр. Василь і Олександра Пакуляки — 100 дол., у 40-ву річницю смерти бл. п. мґр-а МИХАЙЛА ПАКУЛЯКА.

Софія і Олександер Скопи — 100 дол., інж. Борис і Ірина Іваницькі, інж. Леонід Романюк — по 25 дол., інж. Лідія і інж. Микола Гадзяцькі — 20 дол., замість квітів на могилу колеґи-подебрадця, сотника Запорозької дивізії Армії УНР, бл. п. доц. інж. аґрономії ЮРІЯ ВАСИЛЬОВИЧА ГОНЧАРЕНКА.

Ярослава і Анатоль Яросевичі — 50 дол., замість квітів на могилу кузена бл. п. д-ра ЄВГЕНА ОМЕЛЬСЬКОГО, на Видавничий Фонд Його Імени в Гарвардському університеті та 30 дол., замість квітів на могилу бл. п. мґр-а ТАРАСА КЕРНИЦЬКОГО.

Лідія Одежинська — 50 дол., в пам'ять бл. п. БАТЬКІВ і БРАТА.

Д-р Григорій Явний — 50 дол., замість квітів на могилу товариша бл. п. д-ра ЄВГЕНА ОМЕЛЬСЬКОГО.

Стефанія Жуковська — 50 дол., замість квітів на могилу кузена бл. п. д-ра ЄВГЕНА ОМЕЛЬСЬКОГО, на Видавничий Фонд Його Імени в Гарварді.

УККА, Відділ повіту Морріс, Н. Дж. — 50 дол., в пам'ять бл. п. ОЛЕНИ БІЛЯНИЧ.

Софія Дмитренко — 50 дол., замість квітів на могилу сл. п. інж. ЮРІЯ ГОНЧАРЕНКА.

Олександер Хомяк — 30 дол., в пам'ять бл. п. інж. БОГДАНА ПІДГАЙНОГО.

Олена Гевко — 30 дол., замість квітів на могилу бл. п. мґр-а ТАРАСА КЕРНИЦЬКОГО.

Степан Сідлярчук, Андрій Чепига — по 25 дол., замість квітів на могилу краяна бл. п. мґр-а ТАРАСА КЕРНИЦЬКОГО.

Володимир Смага — 25 дол., в пам'ять батьків бл. п. ГРИГОРІЯ І ГАННИ з КЛЮКІВ СМАГІВ.

Др. Г. і Л. Бурбели, др. І. Дідюк, др. М. Яцух, др. Я. і Н. Коропеї, д-р Е. Клюфас, д-р Б. і Т. Кузьми, інж. М. і М. Ломаґи, д-р Є. і М. Веремчуки — по 25 дол., Петро і Галя Білі, Андрій і Марія Кунь — по 10 дол., Марія Чировська — 5 дол., в пам'ять бл. п. МАРІЇ ДАНИЛОВИЧ.

О. Івасів — 25 дол., О. Ліневич, М. Винничок, Олександра Бакович — по 15 дол., замість квітів на могилу бл. п. ПЕЛАҐІЇ ЛОМАКИ.

Марія і Омелян Омецінські — 20 дол., замість квітів на могилу бл. п. ОЛЕКСАНДРА БАЛАНДЮКА.

Приятелі проф. Ореста Поповича з департаменту хемії у Бруклин Коледжі, Н. Й. — 20 дол., в пам'ять його батька бл. п. БОГДАНА ПОПОВИЧА.

Дякуючи жертводавцям за пожертви, линемо до Господа з молитовним проханням, щоб дарив померлих вічним спокоєм і радістю.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФКУ

В пам'ять визначного мецената Фонду Катедр Українознавства

сл. п. д-ра ЕВҐЕНА ОМЕЛЬСЬКОГО

зложили на УКРАЇНСЬКИЙ ГАРВАРД слідуючі особи:

Лагошняк Орися	$100.00	Когут Софія	70 00
Мігайчук Ярослав	100.00	Пігуляк Сельв.	25 00
Лагошняк Василь	100.00	Палажій Рад.	25 00
Чопко Богдан	100.00	Пасічник Іван	25 00
Іванович Володимир	100.00	Кичун Василь	25 00
Дейчаківський Мик.	100.00	Смігуровський В.	25 00
Новицький Осип	100.00	Снігур Іван	25 00
Омельська Люїза	100.00	Мичковський Мир.	10 00
Укр. Лікарське Товариство	100.00	Ліщинецький Вас.	10 00
Йосипчук Д. і А.	100.00	Кравс О. О.	10 00
Дудич Михайло	100.00	Стефанюк Зірка	10 00
		Адамович Марія	10 00
		Манастирський Ю.	10 00

Разом зложено на УНІГУ ... $1.380 00

UKRAINIAN STUDIES FUND, Inc.
4414 Forest Hills Blvd. • Cleveland, Ohio 44134

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

бл. п. інж.

МИРОНА ЕВГЕНА ЛЕВИЦЬКОГО

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в неділю, 28-го вересня 1980 року

в Ґлен Ков, у манастирі оо. Василіян, о год. 9:30 рано;

в Лондоні, Англія, у церкві Св. Скитальної Родини, о год. 8-ій рано;

в Римі, в соборі Св. Софії,

а в неділю, 5-го жовтня 1980 р.

в Ню Йорку, у церкві св. Юра, о год. 12-ій дня

За спокій душі Покійного просять про молитви:

ЯРОСЛАВА — дружина
СОФРОН — син з дружиною МАРҐАРЕТОЮ
ВІРА — донька

Головна Управа Українського Національно-Демократичного Союзу

зі сумом повідомляє Членів й Українське Громадянство, що дня 22-го вересня 1980, відійшов у Вічність.

св. п.

ЯКІВ ФАРТУШНИЙ

полковник Армії УНР, член охорони Головного Отамана, довголітній член та член Управи УНДС.

•

Глибоко засмученій доні Вікторії та її Родині складає глибоке співчуття —

Головна Управа УНДС

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 20-го вересня 1980 року, несподівано, померла

наша Найдорожча ДОНЬКА, СЕСТРА, ВНУЧКА І СЕСТРІНКА

бл. п.

МОНІКА МАРІЯ СЛАВЯТИНСЬКА

на 17-му році життя.

ПАРАСТАС в п'ятницю, 26-го вересня 1980 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні М. Насевича при 109 E. Tabor Rd., Philadelphia, Pa.

ПОХОРОН в суботу, 27-го вересня 1980 р., о год. 11-ій ранку з того ж похоронного заведення до української католицької церкви св. Арх. Михаїла при 1013 Fox Chase Rd., Jenkintown, Pa., а опісля на український католицький цвинтар у Факс Чейсі, Па.

Горем прибиті:

мама — МАРІЯ
тато — ВАСИЛЬ
брат — МАРІЯН
дідо — ІВАН в Україні
тети:
СОФІЯ БАРАНОВСЬКА з родиною в Україні
ҐРЕТЕЛ ГЕМЕР з чоловіком
ҐУСЕЛ з родиною в Німеччині
вуйко — ПЕТРО САУЕР з родиною в Німеччині
тета — ЕРНА САУЕР з родиною в Німеччині

П'ятиріччя існування Св. Софійської Духовної Семінарії

На початку вересня ц.р. сповнилося 5 років існування Св. Софійської Духовної Семінарії Української Православної Церкви в ЗСА, яка 6 -го вересня 1975 року розпочала свій перший академічний рік навчання. Опікунча Рада Семінарії плянувала відзначити цю річницю одночасно з посвяченням Дому Української Культури. Та, на жаль, із-за спізнення із закінченням будови того Дому, відклала і цей задум. Все ж таки, хоч і скромно, а відзначення 5 -ої річниці відкриття Семінарії відбулося.

Спричинився до цього Владика Митрополит Мстислав, який подорозі з Канади на лікувальний відпочинок до Фльориди, завітав до Бавид Бруку, щоб,як сказав, разом з добрими людьми, помолитися з нагоди п'ятиріччя його наймолодшої дитини – Семінарії.

У неділю, 7-го вересня, Блаженніший Митрополит очолив архиєрейську Службу Божу. Це була перша Служба, що її відправив Владика після несподіваного занедужання у червні.

Сослужили Владиці: протопресвітер Ф. Шпаченко, ректор Семінарії прот. Ф. Іcточин, прот. В. Покотило, священик Белоруської АП Церкви о. І. Друцький, — він же студент нашої Семінарії, та протодиякон о. В. Поліщук. Хор Церкви-Пам'ятника співав цієї неділі улюблені Владикою Митрополитом піснопіння києво-лаврського напіву.

Після Святої Літургії відправлено Молебень перед початком чергового шостого навчального року, який Владика попередив своїм словом. Згадавши про довгий і тяжкий процес народження Семінарії, а через це і спізнене урухомлення її п'ять років тому, Владика Митрополит ствердив, що цю визначну у житті нашої Церкви подію треба всеціло завдячити широкому українському православному заголові у вільному світі, який одразу і з ентузіязмом відгукнувся на заклик духовного проводу Церкви про конечну потребу власної духовної школи та щедро забезпечив її матеріяльне існування. Цим самим побожна громада вірних нашої Церкви прикоротила різні засідання, наради і дискусії над потребою власної школи для навчання і виховання власних священичих кадрів.

Після відправ у церкві в залях Семінарії відбулася зустріч професорів і студентів Семінарії з громадянством. Серед гостей був і ген. П. Григоренко. Опікунча Рада Семінарії гостила присутніх чаєм та холодною закускою.

УПІнформація

За перемогу в другій „рунді"

Осягнення будь-якої мети справляє приємне почування тому, хто за її осягнення змагався.

Тоді він, добившися успіху, задержується на короткий момент, щоб, оглянувшись назад, ствердити, яким моментам він завдячує свій усіпіх, а якщо були якісь недотягнення-помилки, проаналізувати їх і на них вчитися.

В тому дусі й під таким кутом відбулися перші післяправиборчі сходини українського комітету приятелів Альфонса Д'Амато. Члени того комітету „Українці за Д'Амато", які активно працювали перед правиборами, щоб кандидат, якого вони піддержували — Ал Д'Амато, виграв привибори та став офіційним кандидатом Республіканської Партії на пост сенатора до Вашінгтону зі стейту Ню Йорк, відбули наради 15-го вересня ц.р., на яких продискутували минулу кампанію і заплянували дальші кроки в тому напрямку, щоб допомогти йому виграти ще й вибори 4-го листопада 1980 року.

Після короткого обговорення додатніх та від'ємних моментів в першій стадії змогу, тобто перед правиборами, який закінчився блискучим успіхом — побідою Ал Д'Амато, присутні в довгих вимінах думок прийшли до певних заключень та плянів на час перед виборами в листопаді.

У сходинах взяв участь д-р Іван Флис, головний предсідник УНСоюзу та голова Українського Відділу Етнічного Комітету за вибір Р. Регена президентом ЗСА. Він, висловивши признання нашому комітетові „Українці за Д'Амато" за добре зорганізувану й проведену кампанію в користь Д'Амато, підтримав думку більшости присутніх: поширити засяг комітету, запрошуючи до нього представників інших українських громад стейту Ню Йорк.

У тому випадку й велися дальші наради, що закінчилися постановою: якнайскоріше приступити до реалізації намічених плянів, а для провірки поступу праці — відбувати щотижневі понеділкові сходини-наради, запрошуючи до участи в них всіх зацікавлених тією справою. З іншими віддаленими громадами нав'язати письмовий зв'язок з ціллю організування в них місцевих комітетів „Приятелів Д'Амато".

М. Курчак

Пластові табори на „Писаному Камені"

Пластова оселя "Писаний Камінь" біля Клівленду в Огайо в цьому році п'ятнадцятий раз гостила літом пластову молодь. В часі від 6-го до 26-го липня ц. р. відбувалися на ній, як і передше, одночасно чотири пластові табори.

Табір новачок "У царстві лева" був під проводом ст. пл. Тані Німилович як комендантки й ст. пл. Тусі Білик як бунчужної. Табір новаків ім. Івасика Телесика вели комендант ст. пл. Тарас Пенкальський і бунчужний ст. пл. Марко Фаріон. Табір юначок "Грай, водограй" вели комендантка ст. пл. Зірка Смаль-Стоцька-Гарабач і бунчужна Христя Панчук. Табором юнаків "Закон вогню" керував комендант ст. пл. Юрій Дейчаківський і бунчужний ст. пл. Марко Гудзяк.

Побіч учасників, як теж членів проводів з Клівленду й інших місцевостей, Огайо, були в таборах пластуни — гості з Вашінгтону, Балтімору (Мериленд), Лексінгтону (Кентакі), Сиракюз (Ню Йорк), Чікаго (Ілліной) і Денвер (Колорадо).

Табори дбайливо підготував, як і попередніх років, пл. сен. Ярослав Кришталович, голова Окружної таборової комісії. Адмініструвала табори пл. сен. Оленка Хміляк з допомогою пл. сен. Мирослави Оришкевич і пл. сен. Ліди Голіян. Медичною сестрою була пл. сен. Дарія Мелех. Нагляд у часі купання держав ст. пл. Марко Корлятович. Прохарчування спочивало в руках членок Пластприяту під проводом Марії Лис. Про безпеку вночі дбали члени Пластприяту й пластуни-сеніори.

Цікава для таборовників програма цьогорічніх таборів була добре переведена й принесла багато користи. Батьки й гості, які відвідували табори й були приявні на таборових імпрезах, мали можливість переконатися про дійсно добрий рівень таборів.

Ватрою в суботу, 19-го липня, табори відзначили золотий ювілей Уладу Пластового Сеніорату. Велике число "50", розписане на мураві, було горіючим помостом до запалення ватри.

На запрошення таборів запалення ватри довершив пл. сен. Микола Грушкевич. Він теж у короткім слові розказав про Улад Пластового Сеніорату, його початки, заслуги й досягнення, та вказав на найбільш визначних пластунів сеніорів в історії Пласту, на визвольному, громадському й науковому полі, і заохочував молодь їх наслідувати. При тому сл. п. пл. сен. Юрій Шухевич, легендарний командир УПА Тарас Чупринка, удостоївся особливої згадки в 30-ту річницю його геройської смерти.

У веселій частині ватри пописувалися добре приготованими точками учасники всіх таборів. Прикінці тягнено "ріпку", що нею мусів бути пл. сен. Ярослав Кришталович, голова Окружної таборової комісії, який за 15 років глибоко закорінився на "Писаному Камені".

Неділя, 20-го липня, була Днем пластуна на оселі "Писаний Камінь". Започаткувала День пластуна Богослужба, що її відправив у прегарній таборовій каплиці, — твір пл. сен. Адріяна Галяревича — капелян таборів упродовж 15-ти років о. Іван Оришкевич. Усі раділи, як новацтво чисельно приступило до св. Причастя. Після Служби Божої відправлено панахиду за душі колишніх членок Станиці, старших пластунок Мотрі Грушкевич-Бігун і Оксани Грушкевич у 10-ту річницю їхньої трагічної смерти.

Після обіду табори пописувалися старанно опрацьованими виступами. Новаки відтанцювали аркана, юнаки показали цікаво зааранжований пластовий впоряд з палицями і збудували піраміду з трьох стовбурів дерев, новачки вивели котяче весілля, а юначки будували живі вежі й пописувалися акробатичними вичинами. Дальшу програму дня виповнив фестин з різними виграшами під звуки пластових мелодій.

Щоб гості не голодували, дбала таборова кухня і смачний буфет у заряді пластових сеніорів. Лісові Чорти виделегували майстра пекольного діла, пл. сен. Миколу Голіяна, пописуватися смаженням, покищо тільки ковбаси й "гамбургерів". Більшість гостей скористало з запрошення свіжо відчищеного таборового озера й найшло в ньому прохолоду в цей прекрасний, але гарячий пластовий день.

У цей день відвідали оселю й табори наші отці з Клівленду-Парми, а саме: о. декан монс. Михайло Федорович, і о. проф. д-р Люїз Глинка (гість з Риму), і о. д-р Іван Тилявський.

В середу, 23-го липня гостями були члени недалеких таборів СУМА, з якими наші юнаки й юначки розважалися грою в копаного м'яча і відбиванку.

При кінці таборів, 24-го липня, офіційний перегляд таборів перевели голова КПК пл. сен. Євстахія Гойдиш, голова Крайової таборової комісії пл. сен. Михайло Мочула й комендантка пластунок пл. сен. Ірина Куровицька.

Табори закінчилися в суботу, 26-го липня, опівдні кінцевим апелем. Учасники з жалем прощалися з природою оселі й друзями, що з ними зжилися за три тижні. Багато з них хотіло залишитися ще бодай на тиждень. Розїхалися у надії, що за рік тут знову зустрінуться. Воно й не диво, бо розлога 133-акрова оселя вимріяна для пластового таборування. Побіч прекрасної природи з різноманітним тереном, з горбами й долинами, полянами й лісом і чотирьома озерцями, не бракує на ній і конечних додатків цивілізації, як електрифікація, водотяги, які забезпечують водою всі табори, гігієнічні туалети, спільна кухня з холодильниками й просторою їдальнею, чимале піддашшя — павільйон, шпиталик, курені для новацтва. Одне озеро пристосоване до купання, забезпечене фільтрами. У цьому році коштом значної суми грошей вичищено його основно. Велика спортова площа в будові — повинна бути готова вже на наступний рік.

Щоб на "Писаному Камені" не бракувало нічого для доброго таборування, дбає управа оселі, що її тепер очолює д-р Василь Малиновський.

До Клівленду ведуть усі дороги. Тож сподіваємось, що на другий рік до таборів на „Писаному Камені" зринуть пластуни й пластунки з усіх кінців Америки й Канади, й не схочуть повертатися додому.

М. Г.

Українські науковці...

(Закінчення зі стор. 1)

дисциплін, починаючи історією, будуть виголошені сотні наукових доповідей, — понад 350, — поділених на 104 панелі; 70 додаткових доповідей, виставки мистецтва й книжок і ряд інших додаткових імпрез. Все це ясно вказує на важливість Конґресу та величезне зацікавлення ним наукового світу Европи та Північної Америки.

Для української спільноти у вільному світі Конґрес має значення не лише своїм розміром і розголосом у світі, а в першу чергу тим, що у ньому беруть дуже численну участь вільні українські науковці. Наприклад, на підставі друкованої окремою книжкою програми, можна бачити, що українці є провідниками п'яти великих панелів. Це — проф. Д. Штогрин, ЗСА; проф. С. Горак, ЗСА; проф. Я. Пеленський, ЗСА; проф. П. Потічний і проф. Б. Гарасимів з Канади.

НТШ у ЗСА є співорганізатором однієї сесії-панелю, присвяченої українській літературі й мові, яку вестиме її ініціятор проф. Штогрин із Урбанського університету. В панелі беруть участь доповідачі: проф. Ю. Бойко-Блохин з Мюнхену, проф. В. Свобода з Лондону і проф. Д. Чопик з Юти, ЗСА, у дискусії виступатимуть: проф. С. Чорній, Г. Грабович, Я. Гурський, М. Новосад і Я. Розумний. Від імені НТШ зголошена у відділі історії доповідь, голови НТШ у ЗСА проф. Я. Падоха п. н. „Комісія для виучування історії українського права: її пляни і досягнення /1918-1933 р./."

Із окремих панелів, підготованих різними групами зацікавлень, для українських учасників Конґресу також важливий один, що підготований Товариством студій національностей для обговорення десятиріччя руху дисидентів у СССР і Східній Европі. Його предсідником буде заступник голови НТШ проф. Горак із Іллінойського університету.

Разом 43 українські науковці виступлять з доповідями чи братимуть участь у панелях. Більшість із них зацікавлена політичними науками і в тій ділянці зголосила свою участь на Конґресі. Натомість бракує українців у соціологічних дисциплінах, зокрема у важливих для майбутнього проблемах родини й молоді в Східній Европі та СССР. Немає також українських учасників у сесіях, присвячених мистецтву, та лише дуже скупо заступлені вони у релігійних питаннях.

Невідомо, чи братимуть вільні українські мистці активну участь у виставці мистецтва Східньої Европи, що запланована на час Конґресу. На великій виставці книжок будуть видання НТШ і УВУ.

Представники НТШ у ЗСА плянують у часі Конґресу широку діяльність на усіх відтинках для добра української вільної науки та в ім'я найстаршого українського наукового товариства. Заплановано на середу, 1-го жовтня, між іншим, зустріч і прийняття українських науковців-учасників Конґресу, на яку запрошено також предсідника Конґресу проф. О. Анвайлера у зв'язку з приступленням НТШ у ЗСА до Міжнародного комітету для совєтських і східньоевропейських студій.

В Конґресі беруть численну участь запрошені з терену СССР доповідачі-науковці, а тому на форумі панелів і семінарів буде нагода українським ученим спростувати фальшиві факти і викривлення, що їх подає західньому світові совєтська лженаука.

Збіркова Листа ч. 5

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ НА ЗПУГГ
ЗБІРКОВА КАМПАНІЯ УДР.

ЧІКАҐО

по 150 дол.: Учні „Школи св. Володимира;
по 100 дол.: Модрицький;
по 50 дол.: П. Матійців, Ніна Горун;
по 25 дол.: П. Коновал, І. Зурик, В. Марчук, В. Вірщук;
по 20 дол.: П. Остапчук, О. Держко, М. Медвецький, І. Муха, П. Баб'як;
по 15 дол.: Ф. Ревенко;
по 10 дол.: О. Пошиваник, М. Пошиваник, П. Фурчак, В. Савка, В. Назаренко;
по 5 дол.: Т. Боднар.

ТОРОНТО

по 20 дол.: І. Дубилко, І. Гребінник, Б. Оранський, В. Дубик, Степура, Д. Пригорницький, І. Байрачний, М. і Н. Гава, М. Ґава, М. і А. Горгота;
по 15 дол.: І. Яворовський, Є. Яворовський;
по 10 дол.: Є. Бурак, Б. Груненко, Т. Рекізький, Й. Гринішак, К. і Л. Дерковські.

БАЛТІМОР

по 100 дол.: „Кредитівка", Балтімор;
по 50 дол.: „Самопоміч", Д-р О. Дерій, д-р А. Лемішка;
по 25 дол.: В. Бойко, В. Корж, ген. П. і Г. Самутін, О. Стельмах;
по 20 дол.: В. Романовський, Теодора Хариш, д-р В. Грегорович;
по 10 дол.: В. Ганас, О. Ратич, о. А. Булавка, Раїса Залиська;

ТРЕНТОН

по 25 дол.: Д. і Д. Кузик, Т. Самотулка, В. Петришин;
по 20 дол.: Т. і Н. Сендзік, М. Маренін;
по 15 дол.: д-р З. Ґіль, Р. Кузик;
по 10 дол.: М. Нагірняк, М. Кащук, М. і Б. Осадца;
по 5 дол.: М. Бойцун, В. Скрипчук;
по 3 дол.: Л. Веремієнко;
по 2 дол.: О. Грималяк, І. Чапля.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

по 50 дол.: І. Воскобійник;
по 25 дол.: В. Шиприкевич, В. Кебуз;
по 20 дол.: І. Чижович, Л. Стадниченко, Л. Заїка;
по 15 дол.: Л. Яцкевич;
по 10 дол.: Т. Гриців.

„Управа Укр.-Амер. Т-ва", Омага	$100.00
Ю. Корбин, Каліфорнія	50.00
В. Раковський, Ірвінґрон	50.00
О. Котик-Степанович, Вашінґтон	50.00
Ю. Мацьків, Черi Гіл, Ню Джерзі	20.00
О. Федишин, Ню Йорк	20.00
А. Юриняк, Каліфорнія	20.00
А. Стахнів, Сікервіл, Н. Дж.	15.00

ІРВІНҐТОН, Н. Дж.

по 100 дол. О. Суховерський;
по 50 дол. д-р Б. Худьо;
по 30 дол. І. Хамуляк;
по 25 дол. І. Ориняк, А. Смаль, д-р В. Гординський;
по 20 дол. М. Стебельський, Є. Перейма;
по 15 дол. М. Перейма, Оксана Климович;
по 10 дол. О. Твардовський;
по 5 дол. д-р Р. Легедза.

ЗБІРКА ПРОДОВЖУЄТЬСЯ